

Република Србија
ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД
7 Пж 4800/22
15.12.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД, у већу састављеном од судије Татјане Ђурице, председника већа, судије Јасмине Ђурђевић и судије Николе Ивчевског, као чланова већа, у правној ствари тужиоца Стечајна маса ДОО „БОРОВИЦА-ТРАНСПОРТ” Привредно друштво за друмски саобраћај Рума МБ: 27010423 кога заступа др Тања Вицковић Рамач, адвокат из Новог Сада, против туженог ДОО „КАМЕНОЛОМ ДРАЧА” Рековац, ул. Краља Петра Првог бр. 2 МБ: 20492449 кога заступа Саша Мркаљ, адвокат из Јагодине, због дуга означене вредности спора 6.070.877,52 динара, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Привредног суда у Сремској Митровици 47 П 47/20 од 04.02.2022. године исправљене решењем Привредног суда у Сремској Митровици П 47/20 од 04.02.2022. године, на седници већа одржаној дана 15.12.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ жалба туженог као неоснована и пресуда Привредног суда у Сремској Митровици 47 П 47/20 од 04.02.2022. године, исправљена решењем Привредног суда у Сремској Митровици П 47/20 од 04.02.2022. године у ставу првом **ПОТВРЂУЈЕ**.

Образложење

Побијаним делом пресуде Привредног суда у Сремској Митровици П 47/20 од 04.02.2022. године исправљене решењем Привредног суда у Сремској Митровици П 47/20 од 04.02.2022. године, обавезан је тужени ДОО „КАМЕНОЛОМ ДРАЧА” Рековац, да тужиоцу Стечајна маса ДОО „БОРОВИЦА-ТРАНСПОРТ” Привредно друштво за друмски саобраћај Рума плати износ од 1.073.667,38 динара са законском затезном каматом од 18.01.2011. године па до исплате, износ од 4.997.210,14 динара са законском затезном каматом од 18.01.2011. године па до исплате и износ од 476.421,78 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде па до исплате на име трошкова поступка, све у року од 8 дана по правноснажности пресуде.

Против наведене пресуде благовремену жалбу подноси тужени наводећи да је побијана одлука захваћена апсолутно битном повредом из одредбе члана 374. став 1. као и став 2., 3., 5., 7., 9. и 12. Закона о парничном поступку. Истиче да је првостепени суд погрешно применио одредбу члана 58. Закона о парничном поступку будући да нису испуњени кумулативно прописани услови за заснивање надлежности Привредног

суда у Сремској Митровици и то да спор настане у току и поводом стечајног поступка. Како даље наводи овде се ради о спору који је настао у току али није поводом стечајног поступка већ поводом облигационо-правног потраживања тужиоца. Указује да је суд морао да прекине поступак будући да је тужилац као правно лице престао да постоји. Оспорава и ваљаност заступања тужиоца од стране пуномоћника наводећи да није дато од стране заступника стечајне масе. И у жалби понавља наводе да је потраживање застарело будући да се, како сматра, примењује одредба члана 374. Закона о облигационим односима. Истиче да му незаконитим поступањем није дато да расправља будући да му је поднесак од 24.01.2022. године уручен тек 07.02.2022. године што је указано на рочишту од 04.02.2022. године али да је тужилац увидевши те околности изјавио да повлачи поднесак, што је супротно одредби члана 101. став 4. Закона о парничном поступку. У смислу образложених жалбених навода предлаже да се пресуда укине евентуално преиначи или да се тужба одбаци.

Поднеском од 18.05.2022. године тужени се изјаснио на наводе жалбе па је навео да је пресуда законита и да као таква треба да остане на снази.

Испитујући законитост и правилност побијане пресуде у границама одређеним одредбом члана 386. Закона о парничном поступку, Привредни апелациони суд налази да жалба није основана.

У поступку доношења побијане пресуде нису учињене апсолутно битне повреде из одредбе члана 374. став 2. Закона о парничном поступку, на које овај суд пази по службеној дужности и на које жалилац указује жалбом.

Предмет тужбеног захтева је враћање неоправданог аванса.

По спроведеном парничном поступку, првостепени суд је утврдио да су тужилац и тужени били у пословном односу по основу два закључена уговора који за предмет имају експлоатацију и прераду 100.000 м³ стенске масе. Први уговор закључен је 25.08.2009. године а други 16.04.2010. године. По оба уговора тужилац је имао обавезу плаћања аванса а потом и обавезу плаћања стенске масе по испостављеним фактурама од стране туженог. По том основу авансно је уплатио 08.09.2009. године, а по уговору од 25.08.2009. године, износ од 4.668.069,57 динара, као и износ од 4.997.210,14 динара који је уплаћен дана 11.05.2010. године по уговору од 16.04.2010. године. Првостепени суд је даље утврдио да је тужилац напустио градилиште 02.10.2010. године. Такође, првостепени суд закључује да је тужени доставио одлуке скупштине друштва о раскиду уговора и то Одлуку од 10.03.2010. године којом раскида уговор од 25.08.2009. године, док је 22.11.2010. године скупштина туженог донела одлуку да се раскида уговор од 16.04.2010. године. Првостепени суд даље утврђује да и поред тога што је тужени доставио одлуке скупштине друштва о раскиду, ни једна парнична странка није доставила доказ о томе да је тужилац обавештен о раскиду будући да се уговор раскида изјавом о раскиду, која мора бити упућена са уговарачем. Првостепени суд је утврдио да је дописом од 17.01.2011. године тужени упозорио тужиоца да је услед раскида уговора био дужан да опрему и механизацију измести из каменолома. Даље утврђује да је од аванса упућеног 08.09.2009. године тужилац искористио износ од 3.594.402,19 динара док други аванс, који је уплаћен 11.05.2010. године, није искоришћен ни делимично, те да је стога остао неискоришћени аванс у висини од 1.073.667,38 динара по уплати од 08.09.2009. године као и у целини неискоришћени аванс у износу од 4.997.210,14 динара по уплати од 11.05.2010. године. Отуда применом одредбе члана 214. обавезује туженог да тужиоцу врати износе неискоришћеног аванса.

Како је тужени дописом упозорио тужиоца, и то дана 17.01.2011. године, да је због једностраног раскида тужилац у обавези да уклони механизацију првостепени суд закључује да је дана тужени постао несавестан па камату досуђује од првог

наредног дана односно од 18.01.2011. године. Ценећи истакнути приговор застарелости наводи да је тужилац напустио градилиште 02.10.2010. године од када тече његово право на враћање искоришћеног аванса, те да и рачунајући од дана 11.05.2010. године када је извршена друга уплата аванса, па до утужења, није истекао десетогодишњи рок застарелости.

Одлука првостепеног суда је правилна.

Код чињенице да је уговор раскинут, што је првостепени суд правилно утврдио, то у смислу одредбе члана 132. став 1. Закона о облигационим односима обе уговорне стране ослобођене су својих обавеза изузев евентуалне обавезе на накнаду штете. У конкретном случају такав захтев - захтев за накнаду штете није постављен. Са друге стране, према одредби става 2. истог члана 132. Закона о облигационим односима уколико је једна страна извршила уговор потпуно или делимично, има права да јој се врати оно што је дала. Како је тужилац авансно, у складу са уговором, платио стенску масу, те како је од уплаћеног аванса 08.09.2009. године у износу од 4.668.069,57 динара искористио 3.594.402,19 динара док уплаћени аванс од 11.05.2010. године у износу од 4.997.210,14 динара уопште није искористио, произлази да је правилно одлучио првостепени суд када је обавезао туженог да износ неоправданог аванса врати тужиоцу будући да је уговор раскинут. Правилно је првостепени суд обавезао туженог да тужиоцу плати камату будући да обавеза на плаћање камате у случају раскида уговора произилази из члана 132. став 5. Закона о облигационим односима те чињенице да је експлоатација стенске масе од стране тужиоца била условљена авансном уплатом. Како је уговор раскинут то је отпао основ за задржавање наведеног аванса, како правилно закључује првостепени суд.

Неосновани су жалбени наводи жалиоца да је побијана пресуда захваћена апсолутно битном повредом из одредбе члана 374 ст 2. тачка 3., 5., 7., 9. и 12. Закона о парничном поступку. Наиме, изрека пресуде је јасна, у складу је са датим разлозима а првостепени суд је дао јасно и стању у списима сагласно образложење за своју одлуку. Пресуда нема недостатака због којих се не би могла испитати па је стога неоснован навод да је захваћена повредом из одредбе члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку.

Неосновано указује жалилац и да је пресуда захваћена повредом из одредбе члана 374. став 2. тачка 3. Закона о парничном поступку односно да је тужба поднета после рока прописаним законом. Законом, иначе, није прописан рок за подношење тужбе за стицање без основа. Питање застарелости тужбеног захтева, а који приговор је у овом поступку тужени истакао, није питање које се везује за благовременост тужбе односно није процесноправно питање већ је материјално-правног карактера и односи се на основаност тужбеног захтева. Дакле, у случају када је потраживање застарело тужбени захтев се одбија али то тужбу не чини неблаговременом. Дакле, апсолутно битна повреда из одредбе члана 374. став 2. тачка 3. Закона о парничном поступку није начињена.

Жалилац паушално истиче и да је учињена апсолутно битна повреда из одредбе члана 374. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку која одредба указује да таква повреда постоји уколико је противна одредбама овог закона суд заснивао своју одлуку на недозвољеном располагању странака (члан 3. став 3. Закона о парничном поступку). Жалилац не наводи које располагање је учињено супротно овој одредби односно која је диспозитивна радња странака захваћена оваквом повредом. Наведено и овај жалбени навод чини неоснованим.

Неосновано жалилац указује и да му незаконитим поступањем суда није дата могућност да расправља будући да му није уручен поднесак од 24.02.2022. године благовремено а до рочишта од 24.02.2022. године. Ово из следећих разлога:

Наиме, тачно је да је тужени поднесак од 20.01.2022. године проследио суду и да је исти у суд стигао 24.01.2022. године, да је суд дао наредбу да се иста достави пуномоћнику туженом и да је према садржини повратнице у списима иста уручена пуномоћнику туженог тек дана 07.02.2022. године односно након рочишта које је било заказано за дан 04.02.2022. године. Али исти тако је тачно да је на истом том рочишту тужилац изјавио да повлачи поднесак од 20.01.2022. године те отуда наведени поднесак није био предмет разматрања од првостепеног суда нити је на истом одлука заснована. Жалбени навод жалиоца да радњу повлачења поднеска Закон о парничном поступку не познаје не може се прихватити као основан. Ради се о диспозитивној радњи причне странке. Начело диспозиције једно је од основних начела парничног поступка а састоји се у томе што је законодавац оставио странкама могућност да својом вољом утичу како на покретање поступка тако и на његов развој, као и обим расправљања у истом. Дакле све парничне радње странака израз су страначке диспозиције. Са друге стране парнична радња је свако релевантно држање процесних субјеката. То је не само њихова изричито исказана воља већ и пропуштање, онда када то закон одређује, може представљати процесну радњу. Парничне радње могу бити опозиве и неопозиве а све посредне парничне радње су опозиве док суд о њима не донесе одређену одлуку. Посредне парничне радње су оне радње које нису подобне да саме по себи проузрокују одређену процесноправну последицу већ се последица постиже активношћу суда на основу такве посредне парничне радње (доношењем одлуке). Управо таква радња представља и поднесак којим се странка изјашњава о чињеничним или правним питањима. Стога је наравно она опозива. У том смислу није учињена ни апсолутно битна повреда из одредбе члана 374. став 2. тачка 7. Закона о парничном поступку.

Најзад, погрешан је жалбени навод жалиоца о апсолутно битној повреди из одредбе члана 374. став 2. тачка 9. Закона о парничном поступку наводима да је у поступку учествовала странка која не постоји, да је првостепени суд након продаје стечајног дужника морао обуставити поступак као и да тужилац није био правилно заступан. Тужбу у овој правној ствари поднео је стечајни дужник „БОРОВИЦА-ТРАНСПОРТ” д.о.о. Рума у стечају из Руме, Станка Пауновића Вељка бр. 139/локал 5, МБ 08253897. Стечајни дужник, тужилац, продат је као правно лице а последице продаје правног лица регулисане су специјалним прописом односно одредбом члана 136. Закона о стечају. Наведеном одредбом прописано је да после продаје стечајног дужника као правног лица стечајни поступак се у односу на стечајног дужника обуставља (став 1), да уговор о продаји стечајног дужника као правног лица мора садржати одредбу да имовина стечајног дужника која није била предмет процене из члана 135. став 2. овог закона улази у стечајну масу (став 2), да новац добијен продајом стечајног дужника као и имовина стечајног дужника из става 2 овог члана улази у стечајну масу у односу на коју се стечајни поступак наставља (члан 3), и да стечајна маса се региструје у регистру стечајних маса који води орган надлежан за вођење регистра привредних субјеката и заступа је стечајни управник (став 4). Отуда, након продаје стечајног дужника као правног лица не долази до закључења поступка стечаја и брисања стечајног дужника као правног лица из регистра Агенције за привредне регистре већ долази до тога да се стечајни поступак у односу на то правно лице обуставља што значи да то правно лице наставља да послује сада као предузеће које је изашло из стечаја, без обавеза које су евидентирани у поступку стечаја а које су постојале на дан отварања стечајног поступка, јер се те обавезе намирају из стечајне масе. Дакле, првобитно означени тужилац уопште није престао да постоји. Друго, а што произилази како из наведене законске одредбе тако и из стања у списима, у уговору о продаји стечајног дужника као правног лица јасно је наведено да стечајна

маса остаје активно легитимисана у свим парничним поступцима па и тамо где је стечајни дужник био тужилац што значи да предметно потраживање није ушло у процену стечајног дужника као правног лица односно да није остало сада на предузећу „БОРОВИЦА-ТРАНСПОРТ” које је изашло из стечаја већ је остало у стечајној маси. То даље значи да је стечајна маса сада легитимисана да настави поступак у свему како је то и учињено у току ове парнице. Стога нити је било места прекиду поступка, нити се ради о непостојећем правном лицу нити се ради о правном субјекту који није правилно означен. Шта више ради се о стечајној маси која је, имајући у виду уговор о продаји стечајног дужника као правног лица, и активно легитимисана што њен захтев између осталог и чини основаним.

Последично, неоснован је и жалбени навод о томе да тужилац није био правилно заступан будући да је стечајног дужника заступао стечајни управник а преко њега именовани пуномоћник АА из . . . ., да је потраживање остало у стечајној маси коју је такође заступао управник и сагласно наведеном именовани пуномоћник у свему у складу са пуномоћјем у списима. Дакле није учињена ни апсолутно битна повреда из одредбе члана 374. став 2. тачка 9. Закона о парничном поступку на коју се неосновано жалбом указује.

Погрешно наводи жалилац у жалби да Привредни суд у Сремској Митровици није био стварно надлежан да поступа у овој правној ствари. Наиме, према одредби члана 58. Закона о парничном поступку за суђење у споровима који настају у току и поводом судског или административног извршног поступка односно у току и поводом стечајног поступка, искључиво је месно надлежан суд који спроводи извршење односно стечајни поступак, односно суд на чијем подручју се налази суд који спроводи извршни поступак, односно суд на чијем се подручју спроводи административно извршење. Дакле, у овом случају законодавац је непотпуну атракцију сматрао целисходном ради вођења стечајног поступка и није је оставио на вољу странкама. Тачно је да законодавац користи синтагму „у току и поводом судског и административног извршног поступка односно у току и поводом стечајног поступка“ али се, како овај суд налази, не ради о кумулативно постављеним условима већ се ради о томе да до непотпуне атракције долази у свим ситуацијама када се иницира парнични поступак у току трајања стечаја или поводом стечајног поступка. У супротном би значило да до атракције месне надлежности може доћи само у ситуацији када се ради о намирењу обавеза стечајне масе што свакако није у духу и циљу Закона о стечају као поступку колективног намирења. Осим тога, а што је можда и најважније, свако уновчење имовине стечајног дужника у току поступка стечаја управо је поводом стечаја и у циљу добијања деобне масе. Стога је и овај жалбени навод неоснован.

Неоснован је и жалбени навод жалиоца да је потраживање застарело. Правилно закључује првостепени суд да, будући да је тужилац напустио градилиште 02.10.2010. године, од тада тече његово право да тражи враћање неискоришћеног аванса. Десетогодишњи рок, који се у конкретном случају примењује јер се ради о стицању с обзиром на основ који је отпао (раскид уговора), би по редовном току ствари истицао 03.10.2020. године. Тужба у овој правној ствари поднета је 11.03.2020. године односно пре истека рока застарелости али за износ од 4.476.334,40 динара за колико је тужбом иницијално тужено. У погледу преиначеног дела тужбеног захтева рок застарелости се мора рачунати имајући у виду преиначење тужбе учињено на рочишту од 08.07.2021. године. Дакле у погледу преиначеног дела захтева тог дана је прекинут рок застарелости. Међутим и с обзиром на наведени датум застарелост није истекла обзиром да сагласно одредби члана 86. став 2. Закона о стечају застарелост потраживања стечајног дужника према његовим дужницима застаје даном покретања стечајног поступка и не тече годину дана од дана отварања стечајног поступка. Другим

речима, рок застарелости почео је да тече 02.10.2010. године и текао је до дана отварања поступка стечаја а то је до 30.10.2018. године када је настао застој те рок није текао до 30.10.2019. године. Од 30.10.2019. године наставио је да тече те до 08.07.2021. године није истекао ни десетогодишњи рок застарелости. Следом реченог произлази да је одлука првостепеног суда правилна.

Правилна је одлука о трошковима поступка донета правилном применом АТ и ТТ.

Следом реченог применом одредбе члана 390. Закона о парничном поступку одлучено је као у изреци.

ТЂ/МС

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА
Татјана Ђурица, с.р.

За тачност отправка